

F. t. I. vedr. retsplejeloven m.v.

mindelige to-instansprincip, jf. retsplejelovens § 368, indbringes for landsretten. Ankefristen er 4 uger, jf. retsplejelovens § 372, stk. 1.

I forhold til lovudkastet i betænkningen er der i forslaget til § 466, stk. 1, indsat en regel, der giver mulighed for, at også andre end de, der rent faktisk har optrådt som parter under byrettens behandling af sagen, får mulighed for at iværksætte anke af en dom vedrørende værgemål. Baggrunden for dette forslag er, at der i nogle tilfælde kan være behov for, at f.eks. en pårørende, som ikke tidligere har haft kendskab til sagen, og som er uenig i byrettens afgørelse om værgemål, kan forlange sagen forelagt for landsretten. Reglen styrker således de pårørendes stilling under værgemålssagen. Der henvises herom også til forslaget til § 459, stk. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Denne mulighed for anke medfører ikke, at de personer, der er omfattet af § 459, stk. 2, men som ikke er indtrådt under byrettens behandling af sagen, skal have underretning om sagens afgørelse i videre omfang, end det følger af reglen i værgemålslovens § 20. Iværksættes anke af en person fra denne kreds, får den pågældende imidlertid partsstilling under ankesagen.

Det er ikke fundet nødvendigt at lade reglen i stk. 1 gælde for kære, der kun er aktuel ved foreløbige afgørelser om værgemål, idet der i disse tilfælde er mulighed for at få sagen indbragt for landsretten ved anke, når sagen om værgemål er afsluttet af byretten ved dom.

For værgemålssager gælder, jf. stk. 2, den særlige regel, at anke sker ved meddelelse til byretten – eventuelt mundtligt til retsbogen – og ikke som ved anke i andre civile sager ved indlevering af ankestævning til landsretten.

Landsrettens behandling af en ankesag skal også ske efter de særlige regler om behandlingen af værgemålssager, hvilket bl.a. indebærer, at landsretten ligesom byretten skal udøve officialvirksomhed med henblik på sagens oplysning, jf. § 461.

Det følger af stk. 4, at anke kun har opsættende virkning, hvis der træffes beslutning herom af byretten eller landsretten. Værgemålet må derfor normalt iværksættes, og en værge beskikkes, selv om ankefristen ikke er udløbet, eller afgørelsen om værgemål er anket.

Domme om ophævelse eller begrænsning af et tidligere iværksat værgemål har ligeledes efter gældende ret virkning straks ved afsigelsen, jf. reglerne i retsplejelovens § 466, stk. 3, jf. § 465, stk. 3. Denne retstilstand foreslås ikke ændret, og for domme om ophævelse eller ændring af værgemål indtræder retsvirkningen således straks efter afsigelsen af dom her-

om, medmindre andet bestemmes i dommen eller senere besluttes af landsretten.

Reglen i § 466 gælder kun for anke. Hvis rettens afgørelser træffes ved kendelse, som det er tilfældet for foreløbige afgørelser om værgemål og for afgørelser om værgebeskikkelse, gælder de almindelige regler i retsplejelovens kapitel 37. Det følger dog heraf, at retstilstanden er næsten den samme som efter § 466, idet kæren kan iværksættes ved indlevering af et kæreskrift til den ret, hvis afgørelse påkæres, eller ved meddelelse mundtligt til retsbogen, jf. retsplejelovens § 393, og idet kære ikke har opsættende virkning, medmindre det bestemmes af byretten eller landsretten, jf. retsplejelovens § 395.

Om anke henvises i øvrigt til betænkningen side 218-219.

Til nr. 11

Retsplejelovens § 475 c indeholder bestemmelser om parterne og parternes repræsentation under en retssag om prøvelse af adoption uden samtykke. Ifølge bestemmelsen i retsplejelovens § 475 c, stk. 1, 2. pkt., optræder klageren – som kan være de biologiske forældre, barnets værge eller den, der søger om adoption eller har et barn i pleje med henblik på adoption – under retssagen på egen hånd, selv om klageren er umyndig eller under lavværgemål.

Bestemmelsen foreslås ændret i overensstemmelse med de nye værgemålsformer, der indføres ved værgemålsloven, således at klageren kan optræde på egen hånd på trods af umyndighed. Derimod nævnes samværgemål og værgemål efter værgemålslovens § 5 ikke i den ny affattelse af bestemmelsen, idet sådanne personer ikke fratages deres retlige handleevne ved værgemålet og derfor allerede som følge heraf kan optræde på egen hånd. Der er imidlertid ikke noget i vejen for, at værgen optræder for den umyndige eller personer, der er under en anden form for værgemål. I øvrigt skal klageren i sager af denne art altid være repræsenteret ved en advokat, jf. reglen i § 475 c, stk. 2.

Ifølge den gældende bestemmelse i § 475 c, stk. 3, kan retten beskikke en værge for det barn, som sagen drejer sig om. Værgen indtræder i så fald som part i sagen. Baggrunden for reglen er, at der i sager vedrørende adoption kan være behov for en selvstændig repræsentant for barnet, selv om barnets interesser normalt må anses for tilstrækkeligt varetaget af statsamtet, der optræder som part som følge af at have truffet administrativ afgørelse i sagen.

Bestemmelsen foreslås ikke ændret, og reglen er således en særregel om værgebeskikkelse i forhold til de almindelige regler om særlige værger i værge-